

דו"ח פעילות הקו ליוולדת

2022-2023

קו הסיוע "קו לילודת" הוא פרוייקט הדגל של עמותת "התנועה לחופש בחירה בלידה". זהו קו הסיוע היחיד בארץ הנותן מענה לנשים סביב ההיריון, הלידה ואחריה, בדגש על יולדות שחוו פגיעות בגוף ובנפש ו/או הפרת זכויות בזמן קבלת טיפול. הוא מאפשר מרחב קשוב ובטוח לכל אשה (כמו גם למלוויה) ומציע אופן קשבת, תמיכה רגשית, ייעוץ, מידע, תיווך לגורמים מקצועיים ועוד.

קו הסיוע מופעל על ידי מתנדבות של העמותה אשר עברו הכשרה מעמיקה בנושאים כמו אלימות מיילדותית (בשדה הלידה), טראומה ולידה, מיומנויות תקשורת, היבטים משפטיים ועוד. המתנדבות מקשיבות לפונה, עוזרות לה לדייק את צרכיה ותומכות בה בהתאם דרך מספר אפיקי פעולה כמו מענה רגשי ראשוני, הפניה לייעוץ משפטי ראשוני, עזרה בכתיבת מכתבי תלונה, פניות לבתי החולים ובמידת הצורך הפניה לאנשי מקצוע רלוונטיים.

בנוסף להענקת סיוע לנשים הפונות, ניתוח הפניות לקו מאפשר לנו ללמוד על הנעשה בחדרי הלידה בישראל. אנו למדו על אופני הטיפול והיחס כלפי נשים הרות ויולדות, אנו יכולות להבין היכן ובאילו מקרים מתקיימות הפרות של זכויות ובעיקר אנו שומעות את קולן של הנשים, את צרכיהן ואת הקשיים שהן מעלות בהתמודדות אל מול המערכת הרפואית ומערכות אחרות. דו"ח זה הוא המשכו של דו"ח נרחב ומפורט בנושא האלימות המיילדותית שפרסמנו במרץ 2023 "[דו"ח עדויות קו לילודת](#)" בו ניתן למצוא גם פרקי הסבר והמלצות.

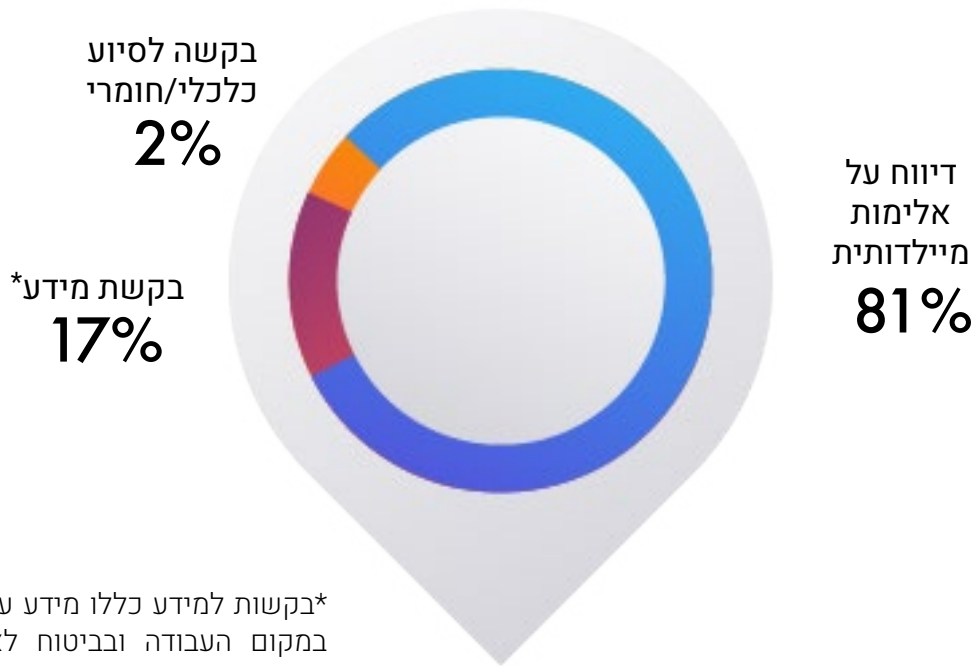
המידע שנאסף, כמו גם המידע שאנו אוספות בסקרים שנתיים שעורכת העמותה, עוזרים לנו להתמקד באופני הפעולה הנדרשים למען שינוי חברתי בשדה הלידה. "התנועה לחופש בחירה בלידה" פועלת להעלאת המודעות לזכויות האדם של נשים בלידה, לפגיעות בגופן ובנפשן ולמכלול הפתרונות האפשריים - מול גורמי חקיקה וקובעי מדיניות, מול צוותים רפואיים ומול כלל האוכלוסייה.

עם פרוץ המלחמה בשבעה באוקטובר הרחבנו את פעילות הקו למתן סיוע גם לצרכים הייחודיים שהמציאות החדשה הביאה עמה. אל הקו הגיעו בקשות עזרה מורכבות ושונות מהרגיל והמתנדבות פעלו לאורך כל שעות היממה, במסירות גדולה, כדי לסייע. למשל, עזרנו לאישה בצירים שהייתה נצורה בממ"ד ולא יכלה להתפנות לחדר הלידה, היא קיבלה מאיתנו הנחיות איך להתכונן ללידת בית והופנתה לתמיכה טלפונית של מיילדת עד שהגיעו לחלצה. הענקנו סיוע לנשים לקראת לידה שפוננו מביתה או שבני זוגן היו במילואים, חיברנו אותן לדולות שליוו אותן לפני הלידה ובמהלכה. סייענו בהעברת תרומות של מזון תינוקות, חיתולים, בגדים וציוד לכל מקום שנדרש בארץ. סה"כ הגיעו עשרות פניות לקו בחודשים הראשונים של המלחמה, אך בשל ייחודיותן הן לא נכללו בדו"ח הנוכחי. דו"ח זה מבוסס על הפניות שהגיעו טרום המלחמה, סה"כ 102 פניות, שנכנסו במהלך 2022-2023.

בחודשים האחרונים, בשל מגבלות תקציב של העמותה, נאלצנו לצמצם את פעילות הקו ואת מספר המתנדבות המפעילות אותו. אנו מעניקות סיוע באופן נקודתי אם עולה צורך אך מתמקדות בעיקר באיסוף עדויות מיולדות, מלווים ומלוות ואנשי ונשות צוות בחדרי לידה. תקוותנו היא שבעזרת העלאת מודעות לחשיבות הנושא וגיוס תרומות משמעותי נוכל להרחיב בחזרה את הפעילות, לפרסם מחדש את הקו ולהיות שם עבור כל אשה שזקוקה לתמיכה.

לפרטים נוספים על העמותה ולתרומות כנסו: birthfreedomisrael.org

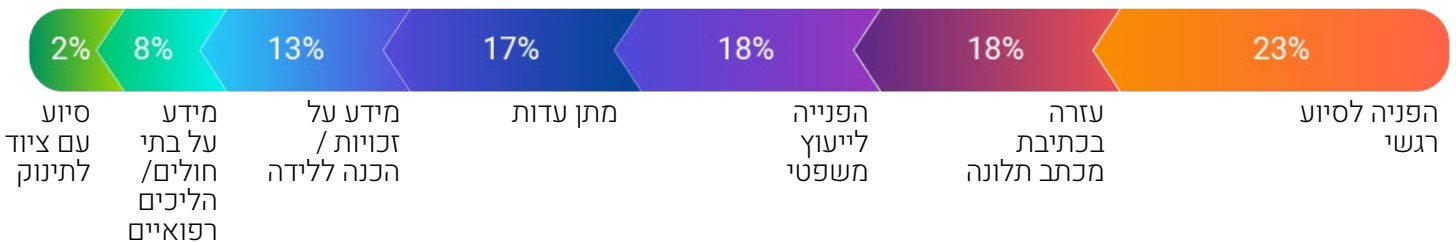
נושאי הפניות שהגיעו לקו ליולדת

*בקשות למידע כללו מידע על זכויות (בלידה, במקום העבודה ובביטוח לאומי), מידע על הכנה ללידה, מידע על אנשי צוות רפואי, בתי חולים והליכים רפואיים.

סוגי המענים שקו ליולדת העניק לפונות

כל הפונות לקו הסיוע קיבלו מענה ממתנדבות הקו שכלל בראש ובראשונה אוזן קשבת, תמיכה ובירור צרכי הפונה. בהמשך לכך, הפונות לקו קיבלו את סוגי הסיוע הבאים על פי בקשתן:

מספרי הלידה או ההיריון של הפונות

(הרלוונטי מבין השניים לתוכן הפניה)

10% מהפונות דיווחו על היותן מוגדרות "היריון בסיכון".

פניות בנושא אלימות מיילדותית

(פניות אלה נותחו וחולקו לקטגוריות ע"פ מתודה המפורטת בהרחבה ב-"דו"ח עדויות קו ליולדת" ממרץ 2023)

כמות הפגיעות

הפונות תיארו בעדויותיהן סך הכל **355 מקרי פגיעה** שונים במהלך הטיפול בהן בזמן ההיריון, הלידה או לאחריה.

כל פונה עברה **4.3 פגיעות בממוצע** (מסך הנשים שדיווחו על אלימות מיילדותית).

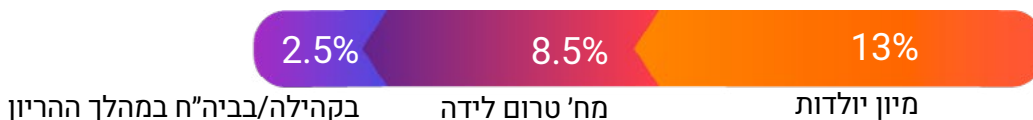
מקום התרחשות הפגיעות

בפניות שעסקו באלימות מיילדותית עלו שמות בתי החולים הבאים (מובאים לפי סדר האלפבית וללא קשר לכמות הפגיעות בכל אחד מהם): איכילוב, אסותא אשדוד, אסף הרופא, בלינסון, ביקור חולים, בני ציון, ברזילי, גילי מערבי, הדסה הר הצופים, הדסה עין כרם, הלל יפה, העמק, זיו, כרמל, לניאדו, מאיר, מעייני הישועה, סורוקה, פורייה, שערי צדק, תל השומר.

פנייה אחת עסקה בפגיעה שהתרחשה בלידת בית מתוכננת, 3 פניות עסקו בפגיעות שהתרחשו במרפאות בקהילה, 3 פניות עסקו בפגיעות שהתרחשו בבתי חולים ששמש אינו ידוע לנו.

להלן התפלגות הפגיעות לפי מיקומן:

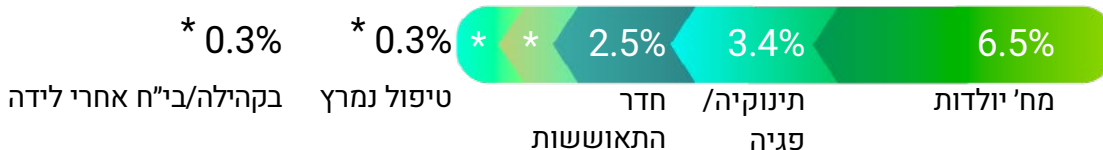
לפני הלידה

במהלך הלידה

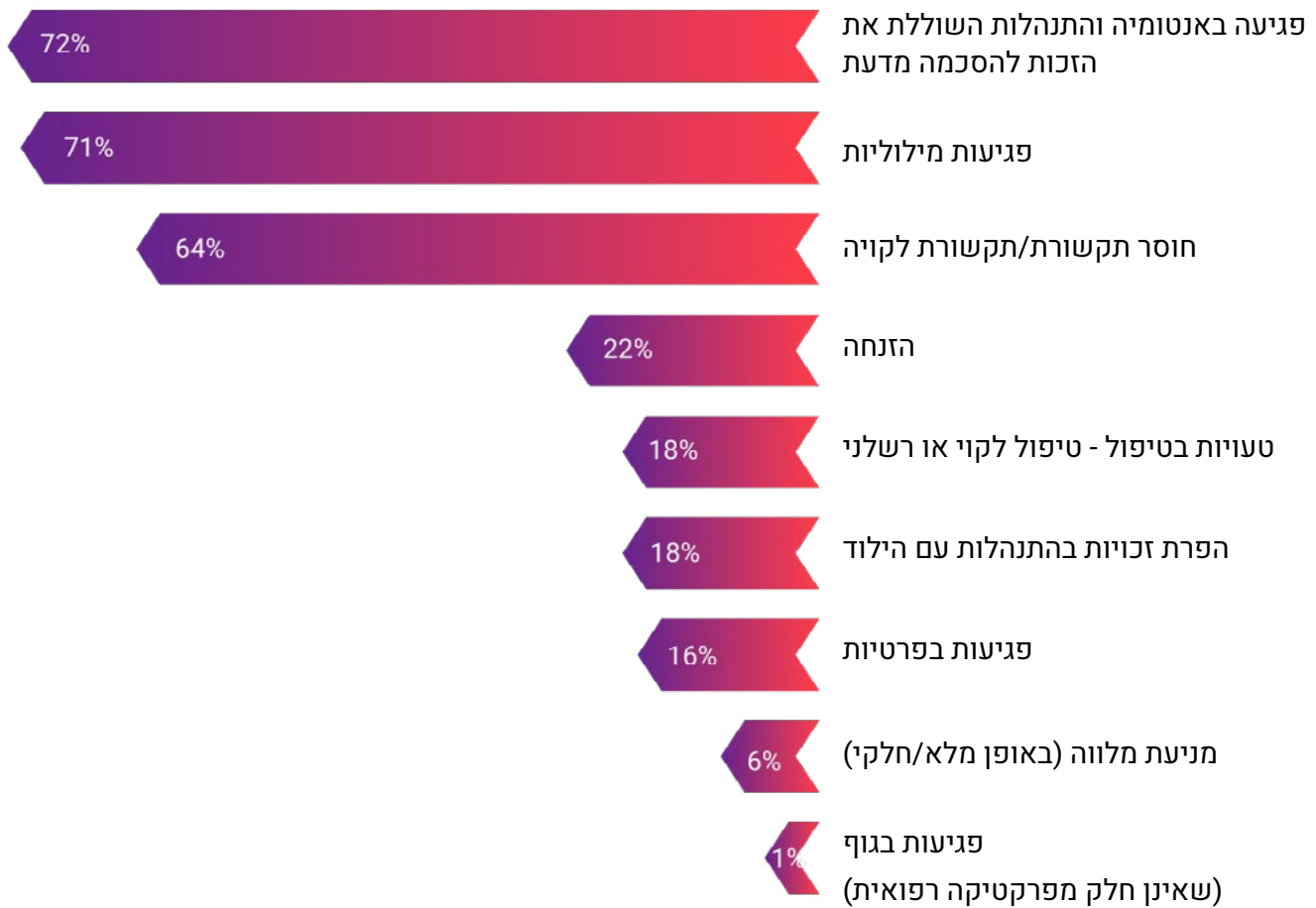

אחרי הלידה

סוגי הפגיעות שדווחו

הנתונים בגרף מייצגים את שיעור הנשים המדווחות כאשר רובן דיווחו על ריבוי פגיעות מקטגוריות שונות

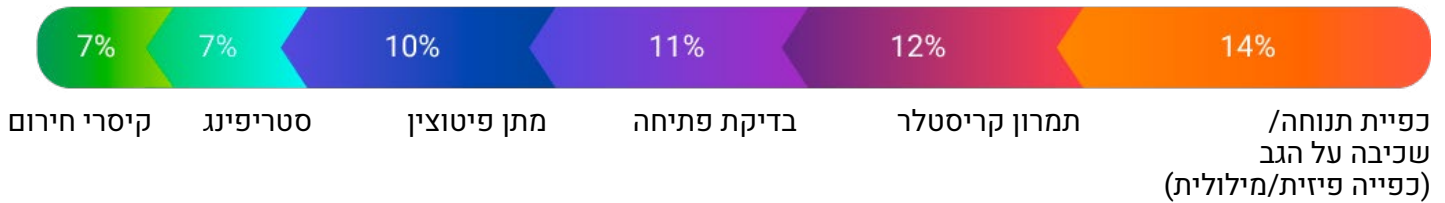

פגיעה באוטונומיה ובזכות להסכמה מדעת

תחת נושא זה תיארו הפונות פגיעות מסוגים שונים, להלן השכיחות ביותר:

תחת "פעולות שנעשו ללא הליך תקין של הסכמה מדעת" תיארו הפונות את הפעולות הבאות (השכיחות ביותר שדווחו):

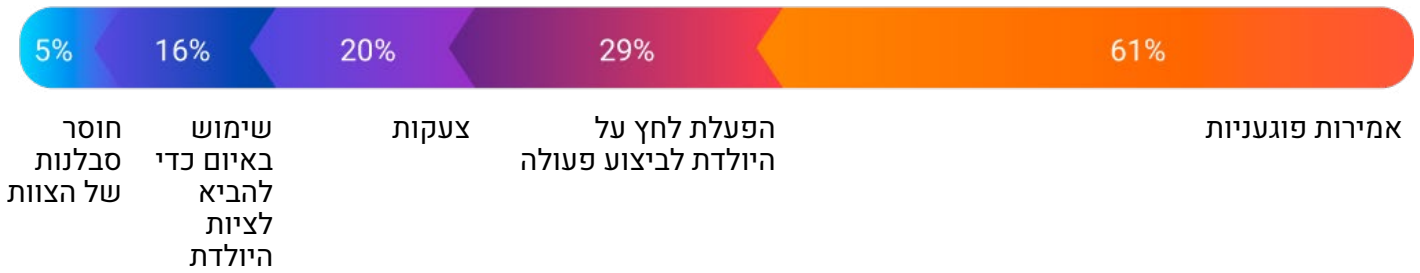
בנוסף לפעולות אלו צוינו גם: חתך חיץ, הגבלת תנועה בחלל החדר, אי-שימוש באילחוש בזמן תפירה, שימוש בגוף היולדת להדרכת מתלמדים, פגיעת מי שפיר, שימוש בוואקום, אי-שימוש באילחוש (או אילחוש לא תקין) בניתוח קיסרי, בדיקת אולטרסאונד וגילית, שימוש במוניטור פנימי, החדרת בלון ושפיכת קנקן מים על גוף יולדת ללא הסכמתה (לצורך שטיפת תפרים).

אופן הפרת הזכות להסכמה מדעת תוארה בדרכים שונות על ידי הפונות, להלן האופנים השכיחים ביותר:

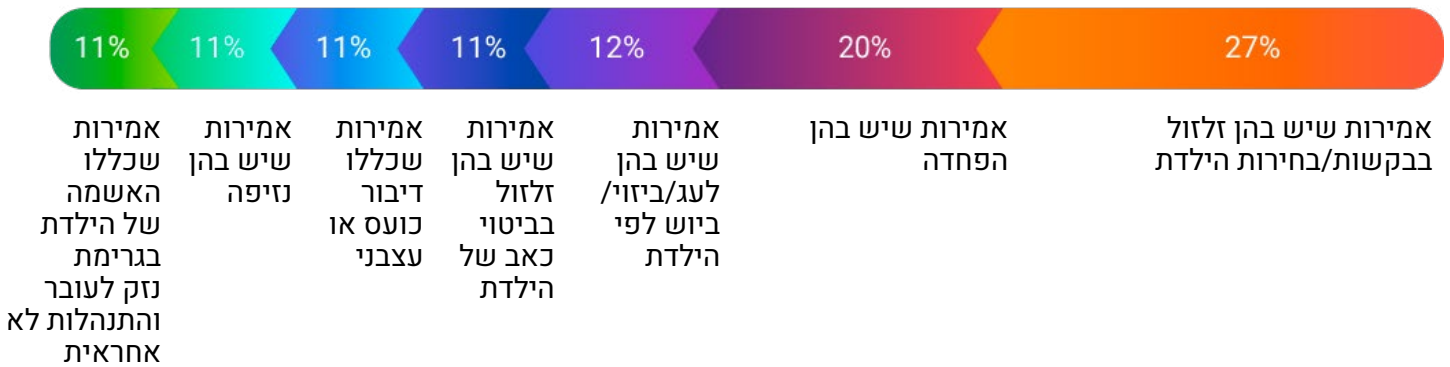

פגיעות מילוליות

הפונות דיווחו על פגיעות מילוליות מצד אנשי צוות רפואי על פי הקטגוריות הבאות:

תחת "אמירות פוגעניות" תיארו הנשים 24 קטגוריות שונות של פגיעה, להלן השכיחות ביותר:

חוסר תקשורת/תקשורת לקויה

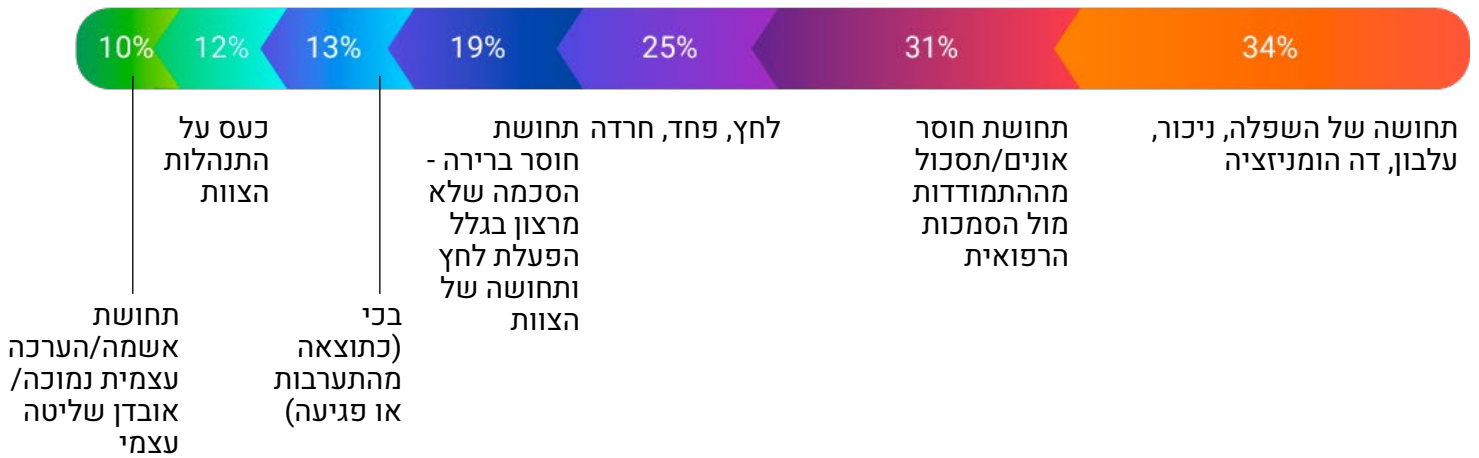
תחת נושא זה תיארו הנשים 14 קטגוריות שונות של פגיעה, להלן השכיחות ביותר:

בקטגוריה של "התעלמות מהיולדת" תיארו הפונות שחוו התעלמות באופנים הבאים: **התעלמות משאלות, מבקשות לעזרה או מבכי; התעלמות מהבעת כאב; קבלת החלטות או דיבור "מעל הראש"; התעלמות מבקשות להפסיק ביצוע של פעולה; דיבור בשפה רפואית שהיולדות לא הבינו ולא הוסברה להן; התעלמות מנוכחותן בחדר בזמן שהמטפלת/עוסקת/בעניינים אישיים.**

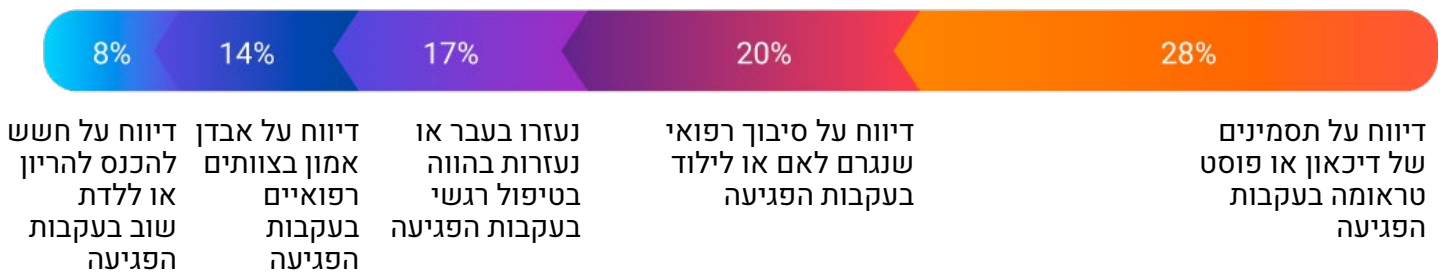
השלכות הפגיעות

חלק מהפונות תארו את רגשותיהן או תגובותיהן המיידיות בזמן הפגיעה או מיד לאחריה, להלן השכיחות ביותר:

בנוסף לכך הפונות תיארו גם: **קיפאון מול הצוות הרפואי, חשש מלהגיד משהו לצוות הרפואי, תחושות של בדידות, ניתוק** (דיסוציאציה) **ומחשבות על מוות** (כדי שהפגיעה תגיע לסיומה).

חלק מהפונות תארו את השלכות הפגיעות על איכות חייהן בטווח הארוך, להלן ההשלכות השכיחות ביותר שעלו:

כמו כן הפונות תיארו: **קושי בהנקה, קושי בטיפול ביילוד, כאבים ממושכים, קבלת טיפולים רפואיים נוספים, פגיעה בקשר הזוגי ופגיעה בתפקוד המיני.**